

*
* *

Почвата е най-горната твърда покривка на земята. Нейната дебелина, която приближава десетина метра, сравнена със дебелината на земята, която надминава 12 милиона метра, е нищожна. И тази незначителна тънка покривчица на земята е изложена най-силно на студъ и жегѧ, на вѣтъръ и дъждъ. Слънцето нагрѣва океанската вода, вдига огромни количества отъ нея въ видъ на пара и я предава на вѣтъра. Последниятъ мѣкне воднитѣ пари по цѣлото земно кълбо и де като дъждъ, дѣ като снѣгъ, роса или слана, пои ожаднялата земя. Водата напоява почвата, но въ сѣщото време разтваря минералнитѣ соли и заедно съ тѣхъ прониква дълбоко въ земнитѣ пластове. Тамъ тя отлага частъ отъ тѣхъ, а друга частъ отнася въ рѣкитѣ и чрезъ тѣхъ — въ моретата. Но слънцето отново изтегля водата въ видъ на пара, като оставя земнитѣ соли да се утаятъ на дъното на морето. Чистата дъждовна вода наново измива соли изъ почвата и по сѣщия пѣтъ ги отлага дълбоко или ги отнася въ морето. Така че обиколката на водата по земното кълбо — отъ морето въ въздуха, оттамъ на сушата и по рѣкитѣ пакъ въ морето — има две страни: добра и лоша. Добрата страна е, че като оросява сушата, подържа живота върху нея. Безъ тази обиколка цѣлиятъ свѣтъ би се обърналъ въ грозна пѣсъчна пустиня. Лошата страна е, че дъждовната вода постоянно измива и отнася изъ почвата минералнитѣ соли. Съ това плодороднитѣ полета постепенно обедняватъ и безъ грижитѣ на земеделеца пакъ биха станали безплодни пустини.

Минералнитѣ торове не сж друго нѣщо, освенъ ония минерални соли, които дъждовната вода измива и отнася изъ почвата. Най-важното е, че именно тѣзи почвени соли сж най-необходими за растенията. Азотнитѣ, калиевитѣ, фосфорнитѣ и калциевитѣ соли опредѣлятъ богатството на почвата. Не сж само тѣ, отъ които зависи животътъ на растението, но тѣ сж обикновено най-малко и при това най-лесно се измиватъ. И затова човѣкътъ търси да намѣри подъ земята или въ въздуха главно азотни, фосфорни, калиеви и рѣдко калциеви минерални торове.

*
* *

Въ всѣка почва, щомъ на нея могатъ да вирѣятъ растения, трѣбва да има отъ всички соли, необходими за тѣхния животъ. Ала количеството на тѣзи соли не е еднакво навсѣкжде. Нѣщо по-важно: ако една соль се намира въ почвата, но въ толкова